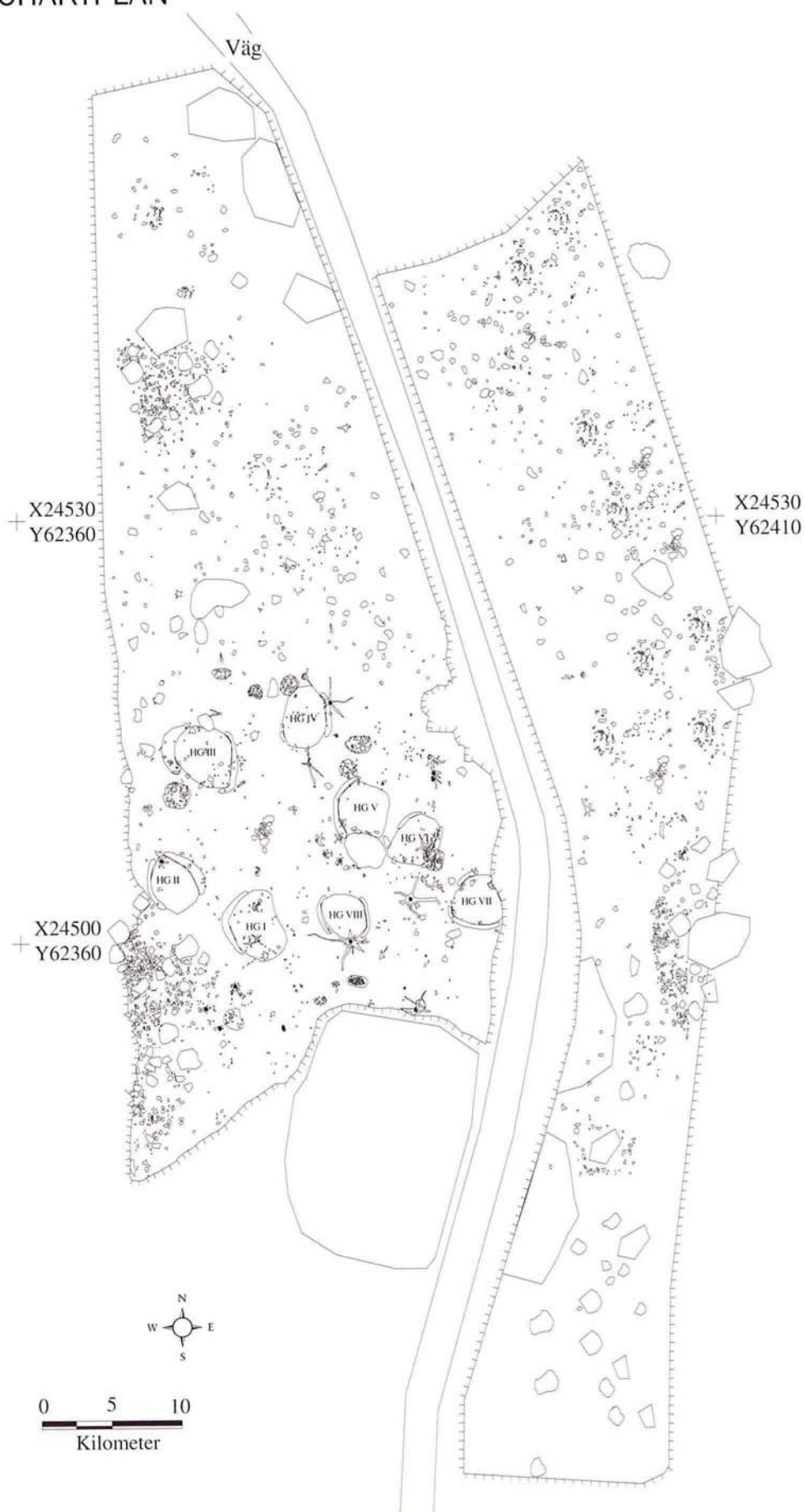
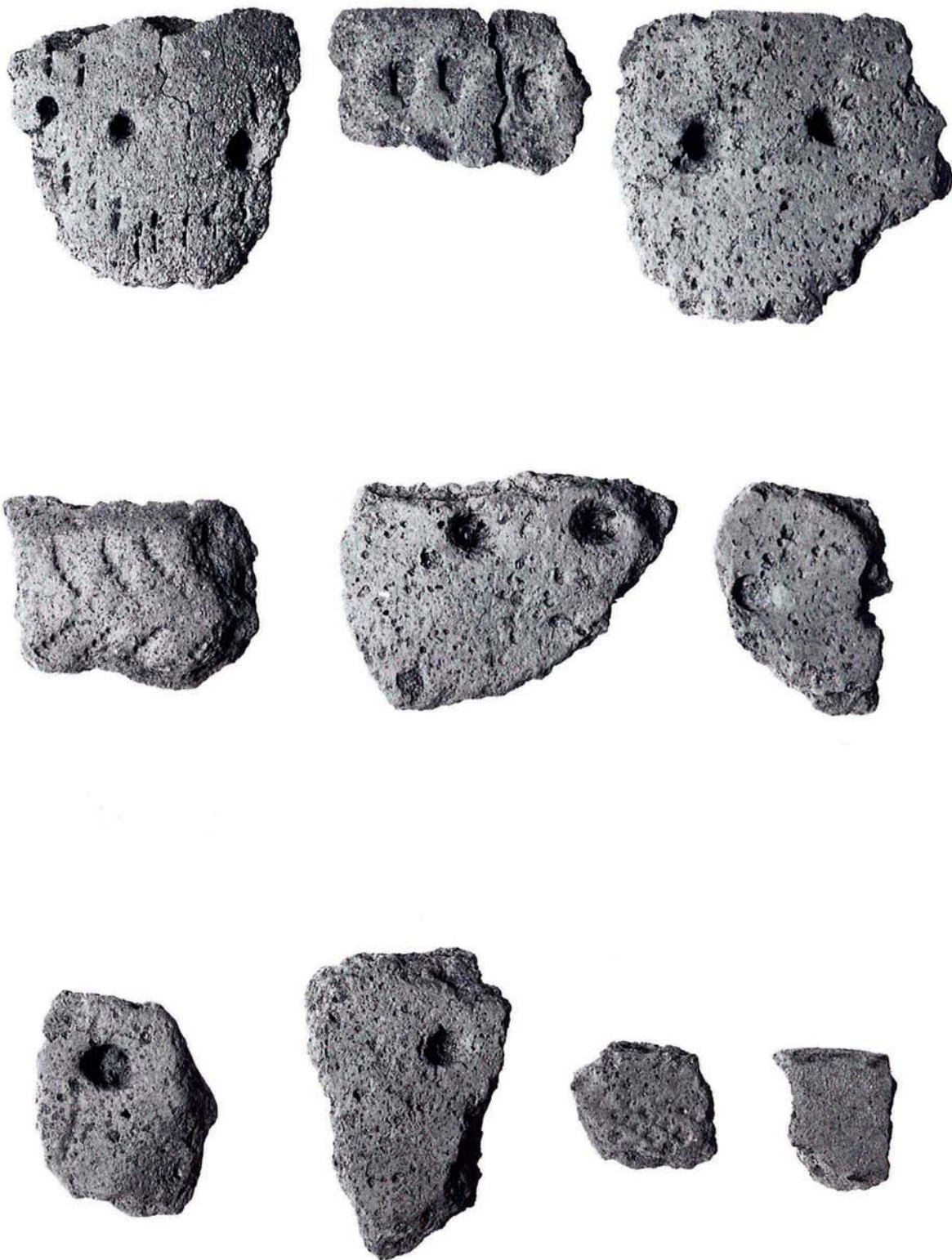

FÖRTECKNING ÖVER BILAGORNA

- Bilaga 1. Schaktplan
- Bilaga 2. Fyndfotografier
- Bilaga 3. Fyndmaterialet
 - Tabell över figuriner, lerklining och rödockra.
 - Tabell över förhållandet mellan orneringstyp och godstyp.
 - Tabell över förhållandet mellan kärldiameter i cm och godstyp.
 - Tabell över de olika artefakterna.
 - Tabell över förhållandet mellan olika stentyp och slagteknik.
 - Tabell över förhållandet mellan stentyp och olika avslagsdelar.
- Bilaga 4. Sammanställning av gropkeramiska hyddgrunder
- Bilaga 5. Mellanneolitiska boplatser i Hälsingland
- Bilaga 6. Anläggningsbeskrivningar
- Bilaga 7. Sektioner
- Bilaga 8. Osteologisk rapport

SCHAKTPLAN

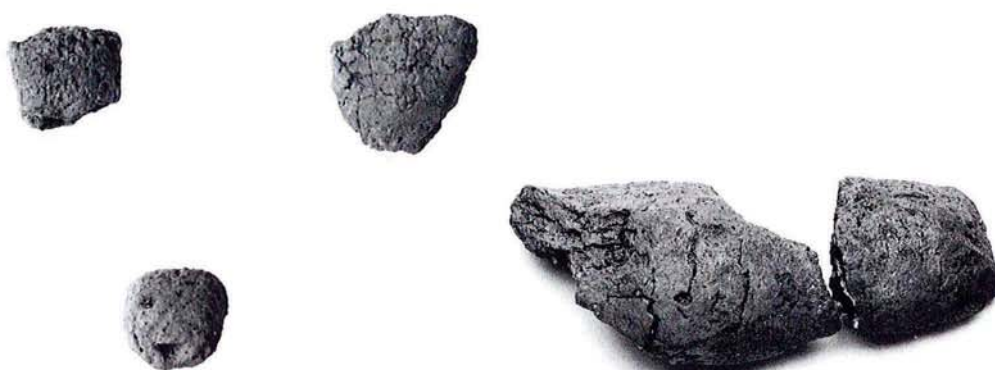

Fyndfotografi av keramik, skala 1:1.

Fyndfotografi av keramik, skala 1:1.

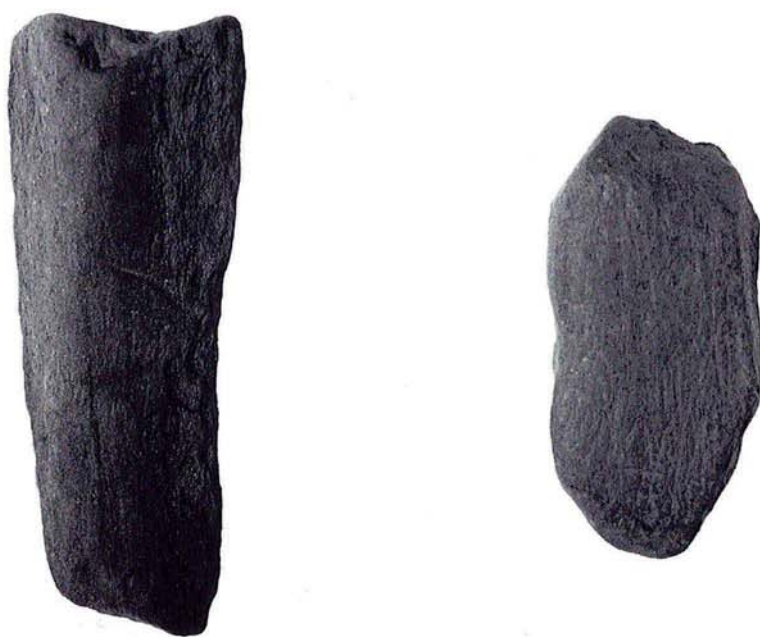
Fyndfotografi av figurinfragment, skala 1:1.

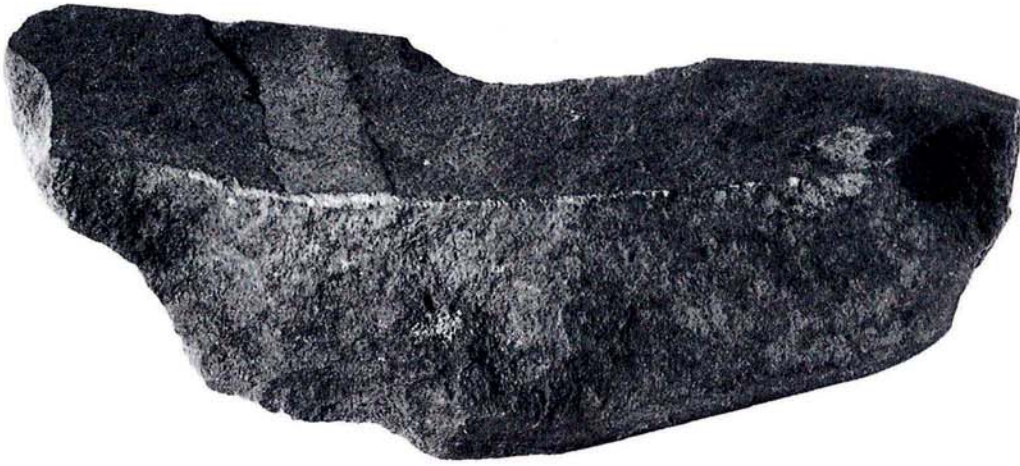
Fyndfotografi av flintföremål, skala 1:1.

Fyndfotografi av sex fragment asktuff och en tånge i skiffer, skala 1:1.

Fyndfotografi av två brynen det högra av grönsten och det vänstra av skiffer, skala 1:1.

Fynd fotografi av flåkniv i porfyrisk bergart, skala 1:1.

Fynd fotografi av slipsten av sandsten, skala 1:1.

FYNDMATERIALET

Fyndtabeller över det osteologiska materialet se bilaga 8.

Den fullständiga databasen finns att tillgå på Länsmuseumet Gälveborg.

Reg. Nr	x-koord	y-koord	Föremål
368	24 494	62 376	figurin?
369	24 494	62 376	figurin?
362	24 493	62 377	figurin
371	24 494	62 375	figurin
349	24 513	62 376	harts
357	24 513	62 385	harts
370	24 494	62 376	lerklining
345	24 503	62 386	lerklining
346	24 492	62 377	lerklining
347	24 492	62 377	lerklining
348	24 492	62 377	lerklining
363	24 491	62 379	lerklining
366	24 493	62 380	lerklining
122	24 494	62 378	lerklining
123	24 494	62 378	lerklining
124	24 494	62 378	lerklining
125	24 494	62 378	lerklining
126	24 494	62 378	lerklining
337	24 493	62 376	lerklining
338	24 493	62 376	lerklining
339	24 493	62 376	lerklining
340	24 494	62 377	lerklining
341	24 503	62 377	lerklining
358	24 493	62 377	lerklining
359	24 493	62 377	lerklining
360	24 493	62 377	lerklining
361	24 493	62 377	lerklining
46	24 498	62 502	rödockra
50	24 498	62 381	rödockra
60	24 497	62 383	rödockra
161	24 497	62 373	rödockra
162	24 497	62 373	rödockra
267	24 506	62 386	rödockra
273	24 497	62 381	rödockra
307	24 494	62 371	rödockra
343	24 513	62 377	rödockra
356	24 498	62 382	rödockra

Tabell över figuriner, lerklining och rödockra.

Ornamentik	Gods	Antal	Vikt i g
Oornerad	fast	198	84
Oornerad	porös	1 636	1 376
Div stämpl	porös	23	8
Gaffel	fast	4	1
Gaffel	porös	5	1
Kam	fast	15	1
Kam	porös	27	8
Pinne	fast	48	9
Pinne	porös	141	24

Tabell över förhållandet mellan orneringstyp och godstyp.

Kärldia.	Gods	Antal	Vikt i g
6	fast	1	7
6	porös	1	4
8	fast	3	19
12	porös	4	17
14	porös	1	20
20	fast	1	6
20	porös	2	10
21	porös	1	10
22	fast	2	9
22	porös	6	17
24	fast	1	4
24	porös	2	9
29	porös	1	12
30	fast	1	8
30	porös	1	6

Tabell över förhållandet mellan kärldiameter i cm och godstyp.

Reg.Nr	Material	Artefakt	Antal	Vikt i g	Längd/mm	Bredd/mm
28	skiffer	slipsten	1	599	91	50
29	bergart	knacksten	1	130	65	38
36	kvarts	skrapa?	1	3	24	14
43	skiffer	bryne	1	67	85	32
44	kvarts	skrapa	1	9	31	20
78	grönsten	bryne	1	57	58	27
82	skiffer	tånge	1	2	25	8
147	kvarts	skrapa	1	2	19	11
152	kvarts	skrapa	1	8	23	22
157	bergart	knacksten	1	190	85	48
158	skiffer	råmaterial	2	5		
173	flinta	skrapa	1	4	27	19
174	bergart	kniv	1	158	135	56
176	flinta	skrapa	1	5	32	20
180	glimm. ski	yxämne	1	855	196	85
185	bergart	knacksten	1	148	63	55
195	kvarts	skrapa	1	66	59	39
212	bergart	knacksten	1	400	87	58
219	skiffer	bryne	1	19	30	15
222	sandsten	slipsten	1	825	160	90
225	skiffer	kniv?	1	18	60	25
226	skiffer	råämne	10	59		

Tabell över de olika artefakterna.

Stentyp	Slagteknik	Antal	Vikt i g	Stentyp	Avslagsdel	Antal	Vikt i g
Bergart		5	1 026	Asktuff	splitter	6	4
Bergkristall		1	1	Bergkristall	splitter	1	1
Flinta		10	15	Flinta	distaldel	1	2
Glim.skiff		1	855	Flinta	helt avslag	1	4
Grönsten		1	57	Flinta	medial/distal	1	5
Kvarts		275	1 078	Kvarts	bearb. styck.	25	881
Kvarts	bipolär	11	130	Kvarts	distaldel	6	12
Kvarts	plattform	11	120	Kvarts	h/v fragment	15	48
Kvartsit		1	85	Kvarts	helt avslag	17	116
Kvartsit	plattform	1	4	Kvarts	kärna	2	71
Vit kvartsit		1	15	Kvarts	medial/distal	5	24
Sandsten		2	1 391	Kvarts	medialdel	7	35
Skiffer		22	794	Kvarts	mittfragment	3	26
				Kvarts	sidofragment	2	4
				Kvarts	splitter	215	111
				Kvartsit	bearbe. styc.	1	85
				Kvartsit	helt avslag	2	19
				KvartsitV	medial/diatal	1	15

Tabell över förhållandet mellan olika stentyp och slagteknik.

Tabell över förhållandet mellan stentyp och olika avslagsdelar.

SAMMANSTÄLLNING AV GROPKERAMISKA
HYDDGRUNDER

Boplats/hydd	Landskap	Storlek	Källa
Humlekärrshult A	Småland	ca 3 m Ø	Bagge 1936
Humlekärrshult B	Småland	ca 3 m Ø	Bagge 1936
Humlekärrshult C	Småland	ca 3 m Ø	Bagge 1936
Persbo	Uppland	ca 4x4 m	Ekholm 1929
Ytterby	Uppland	ca 3x3 m	Ekholm 1929
Överåda	Södermanland	ca 2 m Ø	Welinder 1971
Fagervik	Östergötland	ca 4x7 m	Bagge 1938
Norrskog	Uppland	ca 3-4 m Ø	Lindqvist 1916
Norrskog	Uppland	ca 3-4 m Ø	Lindqvist 1916
Norrskog	Uppland	ca 3-4 m Ø	Lindqvist 1916
Rusthällskog	Uppland	ca 3 m Ø	Lindqvist 1916
Fräkenrönningen I	Gästrikland	ca 3,2x2,2 m	Björck 1998
Fräkenrönningen II	Gästrikland	ca 3,3x2,3 m	Björck 1998
Fräkenrönningen III	Gästrikland	ca 2,4x2,2 m	Björck 1998
Fräkenrönningen IV	Gästrikland	ca 2,2x1,65 m	Björck 1998
Fräkenrönningen V	Gästrikland	ca 3,4x2,2 m	Björck 1998
Fräkenrönningen VI	Gästrikland	ca 3,4x2,2 m	Björck 1998
Fräkenrönningen VII	Gästrikland	ca 5,3x3,2 m	Björck 1998
Fräkenrönningen VIII	Gästrikland	ca 3,9x2,9 m	Björck 1998
Multorp	Bohuslän	ca 2,4x2 m	Frödin 1906
Tofta	Halland	ca 6,5x4,5 m	Artelius 1988
Vivastemåla	Småland	ca 8 kmv	Bagge 1941
Munderöd	Bohuslän	ca 6x4 m	Lindman 1993
Bollbacken 1	Västmanland	ca 4,4x3,6 m	Artursson red.
Bollbacken 2	Västmanland	ca 4,2x4,0 m	Artursson red.
Bollbacken 3	Västmanland	ca 3,8x2,6 m	Artursson red.
Bollbacken 4	Västmanland	ca 4,0x3,3 m	Artursson red.
Bollbacken 5	Västmanland	ca 5,6x3,6 m	Artursson red.
Bollbacken 6	Västmanland	ca 4,65x4,15 m	Artursson red.
Svintuna	Östergötland	ca 30 kmv	
RAÄ 155	Hälsingland	ca 1,73x3,5?	Hällström 1995
RAÄ 121	Halland	3x3,5 m	Hernek 1995
Ajvide	Gotland		
Vedmora I	Hälsingland	ca 3,4x5,2 m	Björck 1998
Vedmora II	Hälsingland	ca 3,0x4,2 m	Björck 1998
Vedmora III	Hälsingland	ca 4,1x4,3 m	Björck 1998
Vedmora IV	Hälsingland	ca 3,0x4,5 m	Björck 1998
Vedmora V	Hälsingland	ca 3,7x3,8 m	Björck 1998
Vedmora VI	Hälsingland	ca 2,8x3,7 m	Björck 1998
Vedmora VII?	Hälsingland	ca 3,4x3,6 m	Björck 1998
Vedmora VIII	Hälsingland	ca 3,3 m Ø	Björck 1998

Det finns idag omkring 41 kända hyddgrunder från gropkeramisk tid i Sverige (Heimer 1994 m.fl.). Sju av dessa har dokumenterats på Vedmoraboplatsen.

MELLANNEOLITISKA BOPLATSER I HÄLSINGLAND

Namn	Socken	RAÄ	X-koordinat	Y-koordinat
Bergvik	Bergvik		6 794 542,60	1 555 665,60
Hedningahällan	Enånger	68	6 820 398,70	1 564 273,40
Vedmora	Enånger	145	6 824 478,80	1 562 391,90
Vattrång 1	Harmånger	92	6 866 601,80	1 571 369,70
Vattrång 2	Harmånger	123	6 866 347,80	1 570 347,80
Vattrång 3	Harmånger	146	6 866 968,60	1 573 542,60
Håsta	Hälsingtuna		6 846 377,20	1 566 879,70
Måsta 1	Hälsingtuna		6 845 448,10	1 566 033,40
Måsta 2	Hälsingtuna		6 845 527,60	1 566 016,80
Måsta 3	Hälsingtuna		6 845 392,00	1 566 098,90
Sörå	Hälsingtuna	345	6 844 384,10	1 566 152,10
Dalkvarnsbäcken 1	Hög	155	6 853 350,90	1 563 996,40
Dalkvarnsbäcken 2	Hög		6 853 056,10	1 564 059,80
Gia	Hög		6 854 440,30	1 564 588,90
Homovallen	Jättendal	113	6 874 786,50	1 573 939,90
RAÄ 127	Jättendal	127	6 876 344,80	1 578 455,70
Gullgruva 1	Ljusne		6 786 785,90	1 561 218,50
Gullgruva 2	Ljusne		6 786 845,90	1 561 016,80
Kyrkby	Mo		6 800 109,80	1 555 577,40
Tyby 1	Mo		6 799 196,20	1 557 119,60
Tyby 2 (Utförberg)	Mo		6 798 764,10	1 557 553,30
Tyby 3	Mo		6 799 516,30	1 557 040,10
Tyby 4	Mo		6 799 340,90	1 557 067,10
Lyckbäcken 1	Njutånger		6 834 326,00	1 562 823,00
Lyckbäcken 2	Njutånger		6 831 307,40	1 559 530,60
Lyckbäcken 3	Njutånger		6 834 334,50	1 562 676,30
Norråla	Norråla		6 806 159,30	1 523 829,10
Krokmur	Skog		6 771 349,00	1 567 531,00
Själstuga	Skog		6 782 434,70	1 556 806,30
Skärjån	Skog		6 771 317,20	1 567 402,30
Tönnebro 1	Skog		6 771 413,60	1 567 330,90
Tönnebro 2	Skog		6 771 226,20	1 567 289,70

RAÄ numren är under bearbetning av Riksantikvarieämbetet.

ANLÄGGNINGSBESKRIVNINGAR

A1 X494,05 Y380,57 Z46,8

Tolkning: Kokgrop?

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, närmast trapetsoid, 0,99x1,48 meter stor och 0,25 meter djup. Anläggningen framträdde som ett område med sotig sand i lager 2. Detta lager var 0,15 meter djupt och överlagrade ett 0,1-0,15 meter djupt och mycket markant kol- och sotlager.

Fynd: Ben och slagen sten

A2 X493,86 Y378,73 Z46,91

Tolkning: Avskrädesgrop

Rödfärgning med skärvstenskoncentration, oval, 0,3x0,5 meter stor och ca 0,1 meter djup. Skärvstenarna var 0,05-0,1 meter stora och förekom främst ytligt i anläggningen. Under skärvstenskoncentrationen fanns rödfärgad sand.

Fynd: Ben och skärvig sten

A3 X494,62 Y375,07 Z47,16

Tolkning: Skärvstensförhöjning

Förhöjning, rödfärgning med skärvstenskoncentration, oregelbunden, 1,2 x 1,59 meter stor (1,5 m²) och 0,25 meter djup. I sydöstra delen av anläggningen avtog skärvstenen, fyra mindre sotfärgningar fanns i denna del av anläggningen. Skärvstenskoncentrationen var tydligast i norra delen av anläggningen. A3 bestod av lager med rödaktig sand, sot och kol. Lagren gav intryck av att vara omgrävda och omrörda. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl.

Fynd: Keramik, brända ben, samt skärvig sten (7 l)

A4 X496,76 Y379,71 Z47,28

Tolkning: Kulturlagerrest

Mörkfärgning, närmast oval, 0,77x0,94 meter stor 0,12 meter djup. Skärvsten förekom i anläggningen.

Fynd: Ben och skärvig sten

A5 X495,81 Y381,36 Z47,22

Tolkning: Härdrest

Kol och sotfärgning med inslag av skärvig sten, oval, 0,7x1,2 meter stor och 0,05 meter djup.

Fynd: Ben och skärvig sten

A6 X496,98 Y382,5 Z47,28

Tolkning: Kulturlager rest, kokgrop?

Rödfärgning och skärvstenskoncentration, oregelbunden närmast oval, 0,47x1,88 meter stor och 0,34 meter djup. Inslag av sot och kol fanns i hela färgningen. Anläggningen framträdde efter lager två som en skärvstenskoncentration.

Fynd: Ben och skärvig sten

A7 X504,49 Y370,39 Z48,2

Tolkning: Färgning av golvyta och nedgrävd förrådsgrop

Rödfärgning, oregelbunden närmast rund, 0,75x0,9 meter stor och maximalt 0,25 meter djup. Anläggningen framkom centralt i upphöjningen Hg II. Den bestod av rödaktig sand omgiven av gråaktig mjåla.

Fynd: —

A8 X502,22 Y390,84 Z48,02

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning, oval, 0,33x0,52 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen kom i utkanten av Hg VII. Ytligt i anläggningen påträffades sten vilken kan ha haft en

stödande funktion. Det förekom även rikligt med skärvgsten i och omkring anläggningen.

Fynd: Skärvgsten (3 l)

A9 X511,44 Y384,2 Z48,45

Tolkning: Väggränna och stolphål

Rödfärgning med inslag av skärvgsten, rund, 0,6 meter i diameter och maximalt 0,2 meter djup. I sektionen visade sig en djupare nedgrävning, 0,3 meter i diameter vara betydligt djupare än övriga delar av anläggningen. I och omkring färgningen förekom skärvgsten (0,05-0,15 meter stora). Anläggningen kom i utkanten av Hg V. Sektionen placerades så att rännan och området med skärvgsten skulle snittas i sin helhet.

Fynd: Skärvgsten (8 l)

A10 X512,37 Y383,46 Z48,57

Tolkning: Skärvgstensförhöjning

Förhöjning, rödbrun färgning och skärvgstenskoncentration, oval, 1,09x1,38 meter stor (1,2 m²) och maximalt 0,14 meter djup. Den rödbruna färgningen var mörkare och tydligare i norr än i söder. Lagren gav intryck av att vara omgrävda och omrörda. Skärvgstenskoncentrationen var tydligast centralt i anläggningen. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl.

Fynd: ben, skärvgsten (10 l)

A11 X513,95 Y384,21 Z48,58

Tolkning: Skärvgstensförhöjning

Förhöjning, rödaktig färgning och skärvgstenskoncentration, oregelbunden närmast oval, 1,24x1,88 meter stor (1,8 m²) och maximalt 0,30 meter djup. Anläggningen framträdde som en svag förhöjning med rikligt av skärvgsten efter att lager 2 grävts. A11 bestod av lager med rödaktig sand, sot och kol. Lagren gav intryck av att vara omgrävda och omrörda. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl och mård.

Fynd: Brända ben och skärvgsten (15 l).

A12 X493,57 Y370,47 Z47,44

Tolkning: Skärvgstensförhöjning, och nedgrävning i söder.

Förhöjning, rödfärgning och skärvgstenskoncentration, oregelbunden närmast rund, 1,5 meter i diameter och (1,8 m²) maximalt 0,25 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 såsom ett större rödfärgat område med rikligt av skärvgsten (0,05-0,1 meter stora). De identifierbara benfragmenten härrörde från säl.

Fynd: Keramik, ben och skärvgsten (15 l).

A13 X503,42 Y377,74 Z48,04

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, närmast rund, 0,35 meter i diameter och maximalt 0,22 meter djup. Anläggningen var belägen invid nordöstra delen av Hg I. På denna sida av terrassen fanns ingen ränna men en iakttagbar höjdskillnad mellan terrassen och omgivningen

Fynd: Brända ben och keramik

A14 X502,38 Y377,53 Z47,98

Tolkning: Förrådgrop

Mörkt rödbrun färgning, oval, 0,5x0,96 meter stor och maximalt 0,34 meter djup. Anläggningen var belägen på den upphöjda terrassen Hg I intill A55 och A25. A14 var dock betydligt mörkare och fetare än de övriga anläggningarna och betydligt djupare. I anläggningen påträffades rikligt med brända ben och en del skärvgsten.

Fynd: Brända ben, keramik och skärvgsten (0,5 l).

A15 X513,67 Y374,97 Z48,90

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol och sot, rund, 0,3 meter i diameter och 0,15 meter djup. Anläggningen var belägen i östra delen av terrassen Hg III i direkt anslutning till

rännan. A15 framkom efter borttagande av lager 2.

Fynd: Brända ben och keramik

A16 X499,82 Y375,71 Z 47,9

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol, oval, 0,31x0,39 meter stor och 0,22 meter djup.

Anläggningen var belägen i sydvästra delen av den terrassering som benämns Hg I.

Anläggningen framträdde efter att lager 2 grävts såsom en rödaktig färgning med inslag av kol i den beigade sanden. Fynd förekom i rödfärgningen men inte i omgivande beigade sand.

Fynd: Brända ben

A17 X519,07 Y374,5 Z 48,9

Tolkning: Skärvtensförhöjning

Förhöjning, oval, 0,85x1,35 meter stor (1,1 m²) och maximalt 0,12 meter djup.

Förhöjningen bestod av rödaktig sand med inslag av skärvig sten. Lagren i anläggningen gav intryck av att vara omrörda.

Fynd: Keramik samt skärvig sten

A18 X500,3 Y378,77 Z 47,9

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, närmast oval, 0,31x0,39 meter stor och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i sydöstra delen av den terrassering som benämns Hg I. Anläggningen framträdde efter det att lager 2 grävts såsom en rödaktig färgning i den beigade sanden. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl.

Fynd: Keramik och brända ben.

A19 X513,14 Y375,81 Z 48,83

Tolkning: Rest av kulturlager?

Rödfärgning, närmast rund, 0,9x0,95 meter stor och 0,21 meter djup. Anläggningen var belägen invid den östra väggränsen till den terrassering som benämns Hg III.

Anläggningen framträdde efter att lager 2 grävts såsom en rödaktig färgning i den beigade sanden. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl.

Fynd: Keramik, brända ben och skärvig sten (2 l).

A20 X507,87 Y377,39 Z 48,6

Tolkning: Härd

Rödfärgning och skärvtenskoncentration med rikliga inslag av kol och sot, närmast oval, 0,9x1,3 meter stor och 0,2 meter djup. Överst ett lager med skärvig sten, kol och sot, 0,1 meter djupt. Under detta lager fanns ett 0,1 meter tjockt lager av rödbrun sand vilket bleknade på djupet och övergick först i en rödgul, sedan i en helt gul ton. Fynd förekom i den översta kol- och sotbemängda sanden, men inte i de mer gulaktiga lagren. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl och mård.

Fynd: Keramik, brända ben, sten och skärvig sten (15 l).

A21 X511,14 Y374,57 Z 48,89

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning, oval, 0,28x0,5 meter stor och 0,22 meter djup. Anläggningen framkom som en brunaktig färgning efter att lager 2 grävts. Fyllningen i A21 utgjordes av brunaktig sand med inslag av mjåla. I sektion ingick även södra delen av den ränna som var belägen öster om Hg III.

Fynd: —

A22 X505,02 Y375,43 Z 48,32

Tolkning: Kulturlagerrest

Stenkoncentration med inslag av skärvig sten, närmast oval, 1,03x1,17 meter stor och maximalt 0,18 meter djup. Anläggningen var belägen 1,2 meter norr om Hg I.

Fynd: Skärvig sten (3 l)

A23 X503,68 Y376,3 Z 48,23

Tolkning: Stolphål och skärvstenskoncentration som avfall deponerat invid väggränsen. Rödfärgning och skärvstenskoncentration, oval, 0,5x0,8 meter stor och maximalt 0,12 meter djup. Rödfärgningen och skärvstenskoncentrationen var skilda från varandra genom den ränna som var belägen norr om A1. Rödfärgningen var belägen på den upphöjda terrassen Hg I och skärvstenskoncentrationen var belägen strax norr om denna terrass. Rödfärgningen var 0,2x0,22 och maximalt 0,22 meter djup. Vid skärvstenskoncentrationen fanns en ytlig färgning 0,03 meter djup, rödfärgningen var betydligt djupare. I sektion ingick även väggränsen norr om Hg I.

Fynd: Brända ben och skärvig sten

A24 X497,64 Y380,57 Z47,5

Tolkning: Härdgrop, rest av?

Sotfärgning, rund, 0,5 meter i diameter och 0,1 meter djup. Färgningen framträdde efter lager 2 såsom en sotig mörkfärgning i den omgivande gula sanden. Anläggningen var belägen på det forntida strandplanet söder om Hg I och Hg VIII. De bestämbara benfragmenten i närområdet härrörde från säl.

Fynd: Brända ben

A25 X501,9 Y377,06 Z 47,98

Tolkning: Förrådgrop, del av.

Rödfärgning, oregelbunden, närmast oval, 0,48x2,15 och maximalt 0,6 meter djup. Anläggningen var belägen centralt på terrassen Hg I i anslutning till A55 och A14. Den avskiljdes genom färg och karaktärsskiftet på fyllmaterialet. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl. Sektion var egentligen avsedd för den upphöjda terrassen Hg I men gav även en sektion för A25.

Fynd: Brända ben, keramik och skärvsten (2 l)

A26 X507,54 Y372,81 Z 48,6

Tolkning: Nedgrävning?

Rödfärgning och stenkoncentration, oval, 0,45x0,65 meter stor och maximalt 0,14 meter djup. Anläggningen var belägen på det fyndfattiga området centralt mellan hyddgrunderna. Stenmaterialet i A26 var inte skärvsten. Stenarna låg ytligt i anläggningen.

Fynd: —

A27 X498,9 Y377,14 Z 47,9

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, oregelbunden närmast oval, 0,3x0,39 meter stor och 0,27 meter djup. Anläggningen var belägen i södra delen av den upphöjda terrassen Hg I. Nedgrävningen lutade snett in mot terrassen.

Identifierade benfragment i närområdet till A27 härrörde från säl.

Fynd: —

A28 X505,1 Y376,91 Z 48,5

Tolkning: Avfallsgrop

Rödfärgning och skärvstenkoncentration, oval, 0,4x0,62 meter stor och 0,12 meter djup. Anläggningen framträdde som en rödaktig färgning med inslag av skärvig sten efter lager 2. Ytligt i anläggningen var runda stenar (0,1 meter i diameter) blandat med skärviga stenar.

Fynd: Skärvig sten (3 l)

A29 X517,79 Y376,92 Z 49,07

Tolkning: Skärvstensförhöjning

Förhöjning, rödfärgning med skärvstenskoncentration och inslag av sot, oregelbunden, 0,83x1,07 meter stor (0,9 m²) och 0,14 meter hög. Anläggningen framkom efter lager 2 som en rödfärgning, en samling skärviga stenar (0,2 meter i diameter) och ställvisa sotfläckar. Majoriteten av stenarna var belägna i södra delen av anläggningen.

Fynd: Skärvig sten (9 l).

A30 X513,6 Y377,5 Z 48,92

Tolkning: Avfallsgrop

Rödfärgning, oregelbunden, ca 0,67x1,09 och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödbrun färgning med brända ben synliga i ytan. I västra delen av anläggningen fanns ett ytligt (ca 0,03 meter djupt) område med rödaktig sand. A30 var belägen rakt öster om Hg III i ett område rikt på anläggningar och fyndmaterial.

Fynd: Keramik och brända ben (fisk).

A31 X511,26 Y375,89 Z 48,73

Tolkning:

Färgning och sten koncentration, oval, 0,4x0,7 meter stor och maximalt 0,12 meter djup. A31 var belägen öster om Hg III i anslutning till väggränsen. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en stenkoncentration i en svagt rödgul färgning.

Fynd: —

A32 X500,47 Y385,12 Z 47,73

Tolkning: Avfallsgrop

Rödfärgning, oregelbunden, närmast oval, 0,37x0,6 meter stor och 0,16 meter djup. Anläggningen var belägen sydöst om terrasseringen Hg VIII i direkt anslutning till väggränsen. A32 framträdde efter lager två som en oval rödbrun färgning med brända ben synliga i ytan. Den centrala ockrafärgningen övergick till en mer gulorange sand ut mot kanterna för att sedan försvinna. Omgivande material var gulbrunt till färgen. Fynd påträffades i det röda och gulorange färgningen. Anläggningen kan ha ett samband med den närbelägna färgningen A51.

Fynd: Keramik, brända ben och skärvsten (0,1 l)

A33 X493,86 Y378,73 Z 47,74

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, oval, 0,3x0,4 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i nordvästra delen av den terrassering som benämns Hg VII. Anläggningen ligger i direkt anslutning till väggränsen kring denna terrass och sektionen placerades så att även denna ränna skulle komma med.

Fynd: Brända ben

A34 X492,91 Y376,1 Z 46,78

Tolkning: Kokgrop

Rödfärgning med inslag av sot, kol och skärvig sten, oval, 0,4x0,7 meter stor och maximalt 0,48 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett kraftigt rödfärgat område i den omgivande beige sanden. A34 var belägen 1 meter sydöst om skärvstensförhöjningen A3. Det rödaktiga lagret övergick på djupet till ett mer sotigt lager med inslag av skärvig sten.

Fynd: Brända ben och skärvig sten (1,2 l).

A35 X493,48 Y376,32 Z 46,85

Tolkning: Rest av kulturlager

Kol- och sotfärgning, oval, 0,3x0,5 meter stor och maximalt 0,1 meter djup. Anläggningen syntes som en mörkfärgning efter lager 2. Kol- och sotlagret var mellan 0,02 och 0,12 meter djupt. Under detta lager fanns rödaktig sand. A35 var belägen på det förhistoriska strandplanet 7 meter söder om Hg I och 0,6 meter sydöst om skärvstensförhöjningen A3.

Fynd: —

A36 X517,8 Y380,18 Z 49,01

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning och stenkoncentration, rund, 0,27 meter i diameter och maximalt 0,12 meter djup. Anläggningen kom i utkanten av Hg IV. Anläggningen syntes som en koncentration av stenar efter lager 2, runt stenarna iaktogs en mörkt rödaktig färgning.

I sektionen visade sig anläggningen färgningen luta mot terrasseringens centrum.

Fynd: —

A37 X509,00 Y386,06 Z 48,34

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning, närmast rund, 0,3 meter i diameter och maximalt 0,19 meter djup. Anläggningen framkom som en mörkt rödaktig färgning efter att lager två undersökts. A37 var belägen i SÖ delen av den terrassering som benämnes Hg V. I sektionen fanns en tendens till att nedgrävningen lutade in mot terrasseringen.

Fynd: —

A38 X501,23 Y385,68 Z 48,45

Tolkning: Avfallsgrop?

Rödfärgning med inslag av skärersten, kol och sot, oregelbunden närmast oval, 0,5x0,9 meter stor och maximalt 0,3 meter djup. Anläggningen syntes efter lager 2 som en större färgning med inslag av skärvig sten. Stenen förekom främst i öster. Fyndmaterialet, ex. ben och keramik, påträffades i den rödaktiga färgningen men inte i den omgivande gulbruna sanden.

Fynd: Brända ben, keramik, slagen sten och skärersten (0,7 l).

A39 X504,44 Y392,81 Z 48,97

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, rund, 0,3 meter i diameter och maximalt 0,14 meter djup. Anläggningen var belägen i nordligaste delen av terrasseringen Hg VII.

Fynd: —

A40 X510,67 Y378,53 Z 48,73

Tolkning:

Rödfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,35x0,45 meter stor och maximalt 0,2 meter djup. I anläggningen fanns ställvis kol- och sotfläckar.

Fynd: —

A41 X502,8 Y381,73 Z 47,45

Tolkning: Stolphål och väggräna

Rödfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,27x0,47 meter stor och 0,16 meter djup. Anläggningen framkom efter lager 2 och syntes som en rödaktig färgning med inslag av kol och sot i omgivande grågula sand. I sektionen ingick även rännan som omgav terrasseringen Hg VIII.

Fynd: Brända ben

A42 X514,68 Y375,05 Z 48,97

Tolkning: Del av väggräna kring Hg III

Mörkfärgning, närmast oval, 0,3x0,5 meter stor och maximalt 0,16 meter djup. A42 var belägen i den svacka som utgjorde en väggräna kring terrassen Hg III. Anläggningen var ett mörkare område beläget i den allra nordligaste delen av denna ränna. Fynd förekom i den bruna och den rödaktiga sanden.

Fynd: Brända ben, keramik och skärvig sten (0,4 l).

A43 X515,19 Y374,88 Z 49,03

Tolkning: Del av väggräna till Hg III

Mörkfärgning, rund, 0,3 meter i diameter och 0,26 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett område med rödaktig sand. Den kontrasterade mot den omgivande gulaktiga sanden. Keramik påträffades i den röda sanden men inte i den omgivande gulaktiga sanden.

Fynd: Keramik

A44 X502,16 Y385,33 Z 47,92

Tolkning:

Mörkfärgning med inslag av sand och kol, oregelbunden närmast oval, 0,3x0,4 meter

stor och 0,2 meter djup. Anläggningen framkom efter lager 2 och framträdde som ett rödaktigt område i den omgivande beigebruna sanden.

Fynd: —

A45 X502,31 Y384,35 Z 47,93

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, rund, 0,3x0,32 meter stor och 0,18 meter djup. A45 kom i ytterkanten av Hg VIII. Anläggningen var något diffus i ytlagret varför sektionen upptogs längs en längre sträcka. Den framträdde som en mörkbrun färgning i den omgivande gulbruna sanden. I A45 fanns flera kol och sotfläckar och enstaka rödaktiga fläckar. Kolfläckarna var ytliga och överlagrade ett 0,02-0,08 meter tjockt lager med fetare mörkt brunaktig sand.

Fynd: Skärvsten (0,5 l).

A46 X517,11 Y381,69 Z 49,01

Tolkning: Stolphål

Oval rödfärgning, 0,3x0,38 meter stor och maximalt 0,22 meter djup. A46 kom i ytterkanten av Hg IV. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en diffus rödfärgning.

Fynd: —

A47 X513,94 Y376,42 Z 48,9

Tolkning: Nedgrävning

Rödfärgning, 0,4 meter i diameter och 0,1 meter djup. Anläggningen framträdde som en diffus rödfärgning i den omgivande gulaktiga sanden efter att lager 2 undersökts. A47 var belägen i en grupp av anläggningar öster om Hg III. A99 ingick även den i samma sektion.

Fynd: Brända ben

A48 X512,44 Y385,06 Z 48,53

Tolkning: Kokgrop?

Sotfärgning, oregelbunden, 0,9x1,7 meter stor och 0,46 meter djup dock betydligt grundare i de östra delarna. Anläggningen framträdde efter lager två som ett område med mörkbrun mjäla med sotinslag. Mot utkanterna av anläggningen fanns rödaktig sand.

Fynd: Brända ben, sten och skärvig sten (0,2 l)

A49 X499,1 Y386,34 Z 48,65

Tolkning: Rest av kulturlager

Rödbrun färgning, oval, 0,4x0,88 meter stor och maximalt 0,06 meter djup. Anläggningen framträdde som en kraftigt rödbrun färgning efter lager 2. Färgningen visade sig vara mycket tunn över stora delar endast någon eller några centimeter. I färgningen fanns inslag av skärvsten.

Fynd: Skärvig sten (0,1 l)

A50 X500,85 Y384,16 Z 47,71

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, rektangulär, 0,4x0,5 meter stor och maximalt 0,22 meter djup. Anläggningen framkom efter lager 2. A50 var belägen i sydöstra delen av terrasseringen Hg VIII. Anläggningen var som djupast i SÖ och blev allt grundare mot NV.

Fynd: —

A51 X499,95 Y385,45 Z 47,64

Tolkning: Nedgrävning

Rödfärgning, oval, 0,36x0,82 meter stor och 0,29 meter djup. I nordväst var anläggningen kraftigt rödfärgad i sydöst och på djupet i anläggningen var den mer rödgul till färgen. Benfragment påträffades i hela anläggningen. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl.

Fynd: Brända ben

A52 X510,43 Y383,26 Z 48,39

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol, rund, 0,5 meter i diameter och maximalt 0,16 meter djup. Anläggningen var belägen i nordvästra delen av terrasseringen Hg V. A52 framkom efter lager två som en rödaktig färgning med inslag av kol i den omgivande beige gula sanden.

Fynd: —

A53 X507,63 Y385,45 Z 48,33

Tolkning: Stolphål

Sot och rödfärgning, oval, 0,25x0,3 meter stor och 0,19 meter djup. A53 var belägen i södra delen av terrasseringen Hg V. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en tämligen stor och diffus sotfärgning 0,7 meter i diameter. Sotfärgningen visade sig vara ytlig och sammanhöra med den sotfärgning som fanns över stora delar av terrassen Hg V. I söder överlagrade sotfärgningen av en rödaktig färgning som var 0,19 meter djup.

Fynd: —

A54 X513,51 Y373,63 Z 48,97

Tolkning: Förrådsgröp

Rödfärgning, oregelbunden, 0,76x1,96 meter stor och maximalt 0,58 meter djup. Anläggningen framkom efter lager 2 centralt i terrasseringen Hg III. Den framträdde som ett mörkare brunrött område i den omgivande gulröda sanden. Sektionen av A54 erhöles genom det profilschakt som upptogs genom Hg III.

Fynd: Keramik, brända ben och skärvig sten (0,3 l)

A55 X502,65 Y377,07 Z 48,24

Tolkning: Förrådsgröp?

Rödfärgning, oregelbunden, 0,97x1,76 meter stor och maximalt 0,40 meter djup. Anläggningen framkom efter lager 2 i norra delen av terrasseringen Hg I. Den framträdde som ett brunrött område i den omgivande gulröda sanden.

Fynd: Keramik, brända ben och skärvig sten (0,6 l)

A56 X493,16 Y376,75 Z 46,73

Tolkning: Avfallsgrop

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,15x0,29 meter stor och maximalt 0,13 meter djup. A56 var belägen på strandplanet sydöst om skärvestenskoncentrationen A3. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en brun färgning i den omgivande beige sanden. Bland benfragmenten kunde ben från säl identifieras. I botten av mörkfärgningen fanns en kraftig kolhorisont och i öster och väster fanns linser med rödaktig sand.

Fynd: Brända ben

A57 X493,18 Y379,51 Z 46,76

Tolkning: Avfallsgrop

Mörkfärgning, oval, 0,22x0,36 meter stor och 0,08 meter djup. Anläggningen var belägen på strandplanet sydväst om A1. A57 framträdde som en brunaktig mörkfärgning med inslag av kol och sot efter att lager två grävts. I sektion var nedgrävningen igenfylld med homogen sotig sand med ställvisa inslag av kol. De identifierbara benen härrörde från mård och säl. Dessa benfragment från mård var de enda som påträffades på södra delen av boplatsen. Alla övriga fragment från denna art påträffades på norra delen av boplatsen.

Fynd: Brända ben

A58 X501,59 Y375,05 Z 48,21

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av sot, oval, 0,2x0,28 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i nordvästra delen av terrasseringen Hg I. A58 framkom, efter att lager 2 undersökts, som en rödaktig färgning med en koncentrisk kol- och sotfärgning

(0,04 meter) centralt. Den något feta sot- och kolfärgningen sträcker sig från att färgningen uppmärksammades ända ner i botten. Runt denna färgning fanns en 0,2 meter bred rödfärgning.

Fynd: —

A59 X498,96 Y383,03 Z 47,53

Tolkning: Rest av kulturlager

Rödfärgning med inslag av kol, oval, 0,28x0,37 meter stor och maximalt 0,08 meter djup. Anläggningen låg 1,5 meter rakt söder om terrasseringen Hg VIII och framträdde som en rödfärgning i omgivande gulgrå sand.

Fynd: Keramik, brända ben och skärvig sten (0,1 l).

A60 X503,17 Y383,33 Z 47,75

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, oval, 0,26x0,33 meter stor och maximalt 0,14 meter djup. Anläggningen framkom i norra utkanten av det flammiga kulturlager som täckte terrasseringen Hg VIII. Färgningen framträdde efter lager 2 som en rödfärgning vilken skilde sig från omgivande flammiga lager. I botten av färgningen framkom en kolkoncentration.

Fynd: —

A61 X500,47 Y382,99 Z 47,69

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning med inslag av sot och kol, rund, 0,2 meter i diameter och 0,15 meter djup. Anläggningen var belägen i södra delen av terrasseringen Hg VIII. Anläggningen framkom som en sotig mörkfärgning i omgivande brungula till röda melerade sand.

Fynd: Brända ben

A62 X497,22 Y383,78 Z 47,41

Tolkning: Skärvestensförhöjning

Förhöjning, sot- och rödfärgning med skärvestenskoncentration, oval, 0,78x1,59 meter stor (1,1 m²) och maximalt 0,2 meter djup. Inre oval koncentration av skärvesten som övergick i en enbart rödaktig färgning. I direkt anslutning till skärvestenskoncentrationen var sanden sotfärgad. Rödfärgningen avtog gradvis ut mot kanten och det var svårt att avgränsa anläggningen mot A6. Den på planen inritade avgränsningen är gränsen för sotinblandning i den röda sanden. Lagren gav intryck av att vara omgrävda och omrörda. De identifierbara benfragmenten härrörde från säl.

Fynd: Brända ben samt skärvig sten (6 l)

A63 X515,06 Y372,74 Z 48,99

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol- och sot, rund, 0,37 meter i diameter och 0,13 meter djup. Anläggningen framkom i norra delen av terrasseringen Hg III. Den syntes efter lager 2 som rödaktig färgning med inslag av kol och sot i områdets beigå sand.

Fynd: Brända ben

A64 X500,91 Y388,44 Z 47,83

Tolkning: Härdrest?

Rödfärgning med inslag av kol, sot och skärvig sten, oval 0,42x0,7 meter stor och 0,04-0,10 meter djup. Anläggningen var belägen i området mellan terrasseringarna Hg VII och Hg VIII. A64 framkom efter lager 2 som en rödaktig färgning vilken kontrasterade mot omgivande brungula sanden. I ytan på anläggningen var brända ben synliga. I nordöstra delen av anläggningen överlagrade den rödaktiga färgningen av ett lager med kol- och sotfärgad sand.

Fynd: Brända ben och små skärviga stenar (0,5 l)

A65 X499,56 Y379,52 Z 47,63

Tolkning:

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, rund, 0,3 meter i diameter och 0,03 meter

djup. Den östra delen av anläggningen överlagrade en ljus rödaktig färgning som var maximalt 0,2 meter djup.

Fynd: Brända ben

A66 X514,01 Y371,44 Z 49,01

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, oval 0,37x0,55 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen framträdde som en kraftig rödfärgning i områdets gulaktiga något melerade sand. A66 var belägen i västra delen av terrasseringen Hg III. I sektion ingick även A67.

Fynd: Brända ben

A67 X513,16 Y372,18 Z 48,99

Tolkning: Färgat golvlager?

Rödfärgning med inslag av kol och sot, oregelbunden, 0,75x0,39-82 och 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen centralt på terrasseringen Hg III. Den var oregelbunden såväl vad gäller färgningens karaktär som djup och form. Möjligen kan färgningen vara en mörkare del av golvlagret på terrasseringen Hg III. I sektion ingick även A66.

Fynd: Brända ben

A68 X510,44 Y385,85 Z48,4

Tolkning: Den västra nedgrävningen har tolkats som ett stolphål och den östra färgningen som en sektion av en väggränna. Mörkfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,36x0,4 meter stor och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en kol- och sotfärgad fläck i omgivande gulaktiga sanden. Färgningen var belägen i nordöstra delen av terrasseringen Hg V. I sektionen visade sig färgningens västra del vara en 0,2 meter djup nedgrävning medan den östra delen endast var en grundare färgning.

Fynd: —

A69 X515,74 Y378,38 Z 48,97

Tolkning:

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, närmast rund, 0,55x0,63 meter stor och maximalt 0,18 meter djup. Anläggningen var belägen 0,2 meter väster om terrasseringen Hg IV. Den framträdde efter lager 2 som en sotig färgning i den omgivande fina gulbruna sanden. Öster om anläggningen var sanden rödaktig.

Fynd: —

A70 X515,84 Y379,17 Z 49,05

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med kol- och sotfläck centralt, rund, 0,25 meter i diameter och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i västra delen av terrasseringen Hg IV. A70 framkom efter lager två som en kraftig rödfärgning med en central kol- och sotfärgning i den omgivande melerade rödgula sanden.

Fynd: Slagen kvarts

A71 X511,88 Y372,34 Z 48,99

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol och sot, rund, 0,37 meter i diameter och 0,22 meter djup. Anläggningen var belägen i sydvästra delen av terrasseringen Hg III. A71 framträdde som en rödaktig färgning i den omgivande beige gula sanden.

Fynd: Slagen kvarts och skärvig sten (0,3 l).

A72 X503,74 Y386,19 Z 48,02

Tolkning:

Rödfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,16x0,3 och 0,05 meter djup. Anläggningen var belägen 2 meter nordväst om terrasseringen Hg VIII. A72 framträdde som en rödfärgning med inslag av kol och sot i områdets brungula sand. Under det översta sot- och kollagret följde fet röd sand med inslag av kol och sot.

Fynd: Skärvig sten (0,05 l)

A73 X508,03 Y389,87 Z 48,3

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning, rund, 0,25 meter i diameter och 0,16 meter djup. Anläggningen var belägen i nordöstra delen av terrasseringen Hg VI. A73 framträdde efter lager 2 som en mörk sotig fläck i omgivande beige- gula sand. I sektion ingick även A74.

Fynd: —

A74 X507,71 Y389,52 Z 48,26

Tolkning: Stolphål

Mörkfärgning, rund, 0,25 meter i diameter och 0,18 meter djup. Anläggningen var belägen i östra delen av terrasseringen Hg VI. A74 framträdde efter lager 2 som en mörk sotig fläck i omgivande beige gula sand. I sektion ingick även A73.

Fynd: —

A75 X505,47 Y390,55 Z 48,16

Tolkning:

Mörkfärgning med inslag av sot, oval, 0,26x0,39 meter stor och maximalt 0,11 meter djup. Anläggningen var belägen sydväst om Terrasseringen Hg VI. Den framträdde som en sotig mörkfärgning i den omgivande beiga sanden. I sektionen visade sig den östra och centrala delen av färgningen mycket grund, 0,02 meter medan den östra delen var något meter djupare (0,11).

Fynd: —

A76 X493,75 Y377,28 Z 46,72

Tolkning: Nedgrävning och i norr en kulturlager rest.

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,3x0,4 meter stor och 0,13 meter djup. Anläggningen framkom i strandområdet, 5 meter söder om terrasseringen Hg I. A76 framträdde som en sotfärgning i den omgivande beiga sanden. Söder om anläggningen fanns ett område med rödaktig sand.

Fynd: Brända ben

A77 X493,86 Y378,73 Z 47,17

Tolkning:

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, närmast rund, 0,28x0,34 meter stor och 0,16 meter djup. Anläggningen var belägen 4,7 meter SSÖ om terrasseringen Hg I. A77 framträdde efter lager 2 som en sot och kolbemängd mörkfärgning i ett rödaktigt och melerat sandområde.

Fynd: —

A78 X503,72 Y385,68 Z 48,01

Tolkning: Rest av kulturlager

Rödbrun färgning med inslag av kol, oregelbunden närmast oval, 0,22x0,6 meter stor och maximalt 0,1 meter djup. Anläggningen framträdde som en något melerad rödbrun färgning efter lager 2. A78 varierade avsevärt i djup. I norra delen, det rödbruna området var anläggningen 0,1 meter djup medan den i södra delen, det röda området, var endast 0,02 meter djup.

Fynd: Skärvig sten (0,5 l)

A79 X509,17 Y383,03 Z 48,42

Tolkning: Stolphål, eldhärjad pinne?

Mörkfärgning med inslag av kol- och sot, oval, 0,21x0,29 meter stor och maximalt 0,1 meter djup. Anläggningen framkom efter lager 2 i östra delen av terrasseringen Hg V. A79 framträdde som en kol- och sotfärgning i den omgivande rödgula sanden. I sektionen visade centralt en nedgrävning vilken var 0,1 meter djup och 0,11 meter i diameter. Kol och sot påträffades främst i denna men inte i den omgivande röda sanden. Den röda sanden föreföll omgrävd men någon tydlig nedgrävning kunde inte beläggas.

Fynd: —

A80 X490,23 Y377,64 Z 46,75

Tolkning:

Rödfärgning med inslag av kol och sot, närmast oval, 0,3x0,45 meter stor och maximalt 0,5 meter djup. Anläggningen framkom i den sydligaste delen av strandplanet i utkanten av det fyndrikare området på denna del av boplatsen. Den framträdde efter lager 2 som en mörkfärgning i den omgivande beige sanden. I sektion visade A80 vara en tydlig tappformad färgning. På ett djup av 0,25 meter ändrades färgningen från rödaktig med inslag av kol och sot till en fet grå mjälilig sand. Den kontrasterade dock hela tiden skarpt mot omgivande avsatta lager.

Fynd: —

A81 X508,81 Y388,65 Z 48,39

Tolkning: Stolphål och väggränna

Rödfärgning, närmast rund, 0,3 meter i diameter och 0,16 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i omgivande gulaktiga sand. A81 var belägen i nordligaste delen av terrasseringen Hg VI. Sektionen upptogs i N-S riktning med en längd av 0,6 meter. I denna sektion medtogs även nordligaste delen av väggränsen kring Hg VI.

Fynd: —

A82 X514,39 Y381,25 Z 48,98

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av sot och kol, oval, 0,31x0,39 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i södra delen av terrasseringen Hg IV. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i den omgivande melerade rödgula sanden. I södra delen av terrasseringen föreföll sanden alltmer melerad och flammig.

Fynd: Brända ben

A83 X512,8 Y379,39 Z 48,82

Tolkning: Rest av kulturlager

Rödfärgning, oval, 0,32x0,39 meter stor och maximalt 0,08 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödaktigt område i den omgivande beige gula sanden. A83 var belägen ca 1 meter sydväst om terrasseringen Hg IV. I sektion var djupet på färgningen oregelbundet och maximalt 0,08 meter.

Fynd: Brända ben

A84 X505,81 Y387,04 Z 48,18

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, närmast rund, 0,24x0,29, meter stor och maximalt 0,17 meter djup. Anläggningen var belägen i sydvästra delen av terrasseringen Hg VI. A84 framkom efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets beige grå något lerblandade sand. I sektionen ingick även A85.

Fynd: Brända ben

A85 X506,08 Y387,50 Z 48,22

Tolkning:

Rödfärgning, närmast rund, 0,29x0,32 meter stor och maximalt 0,1 meter djup. Anläggningen var belägen på terrasseringen Hg VI. A85 framkom efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets beige grå något lerblandade sand. I sektion ingick även A84.

Fynd: —

A86 X507,83 Y383,51 Z 48,4

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol, oval, 0,22x0,37 meter stor och 0,18 meter djup. Anläggningen framkom som en oval rödfärgning efter lager 2. A86 var belägen i sydvästra delen av terrasseringen Hg V.

Fynd: —

A87 X517,94 Y381,11 Z 48,93

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,3x0,37 meter stor och maximalt 0,14 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en liten rund kol- och sotfärgning 0,05 meter i diameter med en lätt antydning till rödfärgning runtom. Den var belägen i nordöstra delen av terrasseringen Hg IV och framträdde som en rödfärgning i den omgivande ljus brunröda sanden. I sektion framträdde anläggningen som en skålförmig nedgrävning med en centralt belägen kol- och sotfärgning.

Fynd: —

A88 X502,38 Y371,2 Z 48,19

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,34x0,4 meter stor och 0,24 meter djup. Anläggningen var belägen i södra delen av terrasseringen Hg II och framkom efter lager 2. Den syntes som en oval sotfärgning med en rödaktig färgning runtom. I sektion var sotfärgningen en spetsig nedgrävning med rödaktig sand i botten och efter sidorna.

Sektionen upptogs i N-S riktning med en längd av 0,4 meter

Fynd: Brända ben

A89 X508,15 Y380,05 Z 48,57

Tolkning: Härdgrop

Mörkfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,22x0,36 meter stor och 0,12 meter djup. Anläggningen framträdde som en kol och sotfärgning i omgivande beigegula sand efter lager 2. Den var belägen centralt på det fyndfattiga området, 2 meter väster om hårdan A20. I sektion hade nedgrävningen sluttande sidor.

Fynd: Brända ben

A90 X508,22 Y387,67 Z 48,24

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, rund, 0,3 meter i diameter och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i nordvästra delen av Hg VI. Den framträdde efter lager 2 som en rödfärgning i omgivande gula sanden. I sektion medtogs även väggrännan kring Hg VI.

Fynd: —

A91 X506,86 Y386,65 Z 48,18

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol, närmast oval, 0,29x0,34 meter stor och 0,18 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i omgivande gulaktiga sand. A91 var belägen i nordligaste delen av terrasseringen Hg VI.

Fynd: —

A92 X505,57 Y388,41 Z 48,22

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, närmast rund, 0,42 meter i diameter och 0,22 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i omgivande gulaktiga sanden. Den var belägen i nordligaste delen av terrasseringen Hg VI.

Fynd: —

A93 X505,74 Y389,56 Z 48,17

Tolkning: Skärvtensförhöjning

Rödfärgning med rikligt av skärvig sten och inslag av kol och sot, närmast rund, 1,54 meter i diameter och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen sydöst om terrasseringen Hg VI. A93 framträdde efter lager 2 som en koncentration av skärvig sten, den omgivande färgningen var diffus och upptäcktes senare.

Fynd: Keramik

A94 X503,70 Y369,68 Z 48,22

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, närmast rund, 0,3 meter i diameter och 0,2 meter djup. Anläggningen

framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i den omgivande gulaktiga sanden. A94 var belägen i sydvästra delen av terrasseringen Hg II.
Fynd: —

A95 X505,84 Y370,44 Z 48,29

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, närmast oval, 0,27x0,36 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i den omgivande sanden (gul). A95 var belägen i nordligaste delen av terrasseringen Hg II.

Fynd: Brända ben

A96 X505,63 Y372,53 Z 48,22

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol och sot, oval, 0,22x0,40 meter stor och 0,22 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i den omgivande gulaktiga sanden. A96 var belägen i sydöstra delen av terrasseringen Hg II. Sanden på terrasseringen var ställvis melerad och gulröd.

Fynd: —

A97 X505,21 Y371,72 Z 48,24

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning med inslag av kol och sot, närmast rund, 0,22x0,37 meter stor och 0,18 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i den omgivande melerade sanden. A97 var belägen i nordvästra delen av terrasseringen Hg II.

Fynd: Brända ben

A98 X510,47 Y371,24 Z 48,86

Tolkning: Skärvtensförhöjning

Förhöjning, rödfärgning med skärvtenskonscentration, rund, 1,9 meter i diameter (2,7 m²) och 0,2 meter djup. Skärvtenskonscentrationen var tydligast i nordöstra delen av anläggningen. A98 bestod av lager med rödaktig sand, sot och kol. Lagren gav intryck av att vara omrörda.

Fynd: Skärvig sten (9 l)

A99 X513,94 Y376,42 Z 48,83

Tolkning:

Rödfärgning, 0,2 meter i diameter och 0,12 meter djup. Anläggningen framträdde som en diffus rödfärgning i omgivande gulaktiga sanden efter att lager 2 undersökts. A99 var belägen i en grupp av anläggningar öster om Hg III. A99 ingick även den i samma sektion.

Fynd: Brända ben

A100 X505,13 Y369,55 Z 48,26

Tolkning: Stolphål

Rödfärgning, närmast rund, 0,27x0,42 meter stor och 0,22 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i den omgivande melerade sanden.

A100 var belägen i nordvästra delen av terrasseringen Hg II. Bland de påträffade benfragmenten kunde säll identifieras.

Fynd: Brända ben

A101 X518,22 Y379,38 Z 48,97

Tolkning: Skärvtensförhöjning

Förhöjning, rödfärgning med skärvtenskonscentration, rund, 1,17x1,4 meter stor (1,3 m²) och 0,14 meter djup. Skärvtenskonscentrationen var tydligast i nordöstra delen av anläggningen. A101 bestod av ett lager med rödaktig sand med inslag av sot och kol.

Lagren gav intryck av att vara omgrävda och omrörda.

Fynd: Skärvig sten (5 l)

A102 X496,67 Y390,13 Z 47,45

Tolkning:

Rödfärgning med inslag av kol, trapetsoid, 0,72x0,74 meter stor och 0,28 meter djup. Anläggningen framkom efter lager 2 som en rödfärgning i den omgivande beigebruna sanden. A102 var belägen 4,5 meter sydväst om terrasseringen Hg VII.

Fynd: —

A103 X375,74 Y496,3 Z 47,62

Tolkning: Rest av kulturlager

Skärvstenskoncentration och rödfärgning med inslag av sot och kol, oval, 0,4x0,7 meter stor och maximalt 0,08 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödfärgat område med inslag av skärvsten i den omgivande beige sanden. A103 var belägen 3 meter söder om Hg I och 1 meter nordöst om skärvstensförhöjningen A3.

Fynd: Brända ben och skärvig sten (0,2 l)

A104 X502,25 Y372,89 Z 48,07

Tolkning: Avfallsgrop?

Rödfärgning, närmast rund, 0,7x0,74 meter stor och maximalt 0,18 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödfärgat område i beige sand. A104 var belägen 1 meter sydöst om terrasseringen Hg II.

Fynd: Brända ben

A105 X495,62 Y385,03 Z 46,96

Tolkning: Rest av kokgrop

Rödfärgning, närmast rund, 0,7x0,74 meter stor och maximalt 0,38 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödfärgat område i beige sand. A104 var belägen 1 meter sydöst om skärvstensförhöjningen A62.

Fynd: Brända ben och skärvig sten (0,8 l)

A106 X515,12 Y385,96 Z 48,54

Tolkning:

Rödfärgning, närmast oval, 0,3x0,45 meter stor och 0,16 meter djup. Anläggningen var belägen 1 meter nordöst om skärvstensförhöjningen A11. A106 framkom som en rödaktig färgning i den beigebruna sanden efter lager 2. Sektionen upptogs i SV-NÖ

Fynd: —

A107 X514,24 Y379,36 Z 48,99

Tolkning: Stolphål och väggränna

Rödfärgning, oval, 0,31x0,36 meter stor och 0,19 meter djup. Anläggningen var belägen i södra delen av terrasseringen HG IV. A107 framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets melerade beige sanden. I sektion ingick även väggrännan.

Fynd: —

A108 X508,94 Y370,53 Z 48,74

Tolkning: Kokgrop

Rödfärgning, oval, 0,82x1,33 meter stor och 0,56 meter djup. Anläggningen var belägen 0,3 meter söder om skärvstensförhöjningen A98. A108 framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets melerade beige sand.

Fynd: Skärvsten 1,2 l

A109 X502,93 Y392,52 Z 47,55

Tolkning: Förrådsgrop

Rödfärgning, oval, 1,66x1,82 meter stor och maximalt 0,28 meter djup. Anläggningen var belägen i södra delen av terrasseringen Hg VIII. A109 framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets melerade beige sand.

Fynd: —

A110 X501,34 Y392,82 Z 47,97

Tolkning: Stolphål och väggränna

Rödfärgning, oval, 0,31x0,7 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i södra delen av terrasseringen Hg IV. A107 framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets melerade beige sand.

Fynd: —

A111 X501,55 Y381,87 Z 47,55

Tolkning: Stolphål och väggränna

Rödfärgning, oval, 0,21x0,34 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i västra delen av terrasseringen Hg VIII. A111 framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets melerade beige sand.

Fynd: —

A112 X512,61 Y386,22 Z 48,53

Tolkning:

Rödfärgning, oval, 1,13x0,64 meter stor och 0,2 meter djup. Anläggningen var belägen i en koncentration av fågningar norr om terrasseringen Hg V. A112 framträdde efter lager 2 som en rödaktig färgning i områdets melerade beige sand.

Fynd: —

A113 X514,1 Y385,54 Z 48,55

Tolkning:

Rödfärgning, närmast rund, 0,3x0,34 meter stor och maximalt 0,14 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödfärgat område i beige sand.

Fynd: —

A114 X501,87 Y390,01 Z 47,85

Tolkning: Rest av kulturlager

Rödfärgning, oval, 0,82x1,59 meter stor och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödfärgat område i beige sand. A114 kom i ytterkanten av Hg VII.

Fynd: —

A115 X498,56 Y387,15 Z 48,63

Tolkning: Rest av kulturlager

Rödfärgning, oval, 0,48x0,77 meter stor och maximalt 0,14 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödfärgat område i beige sand. A115 var belägen sydöst om terrasseringen Hg VIII.

Fynd: —

A116 X515,91 Y381,66 Z 48,97

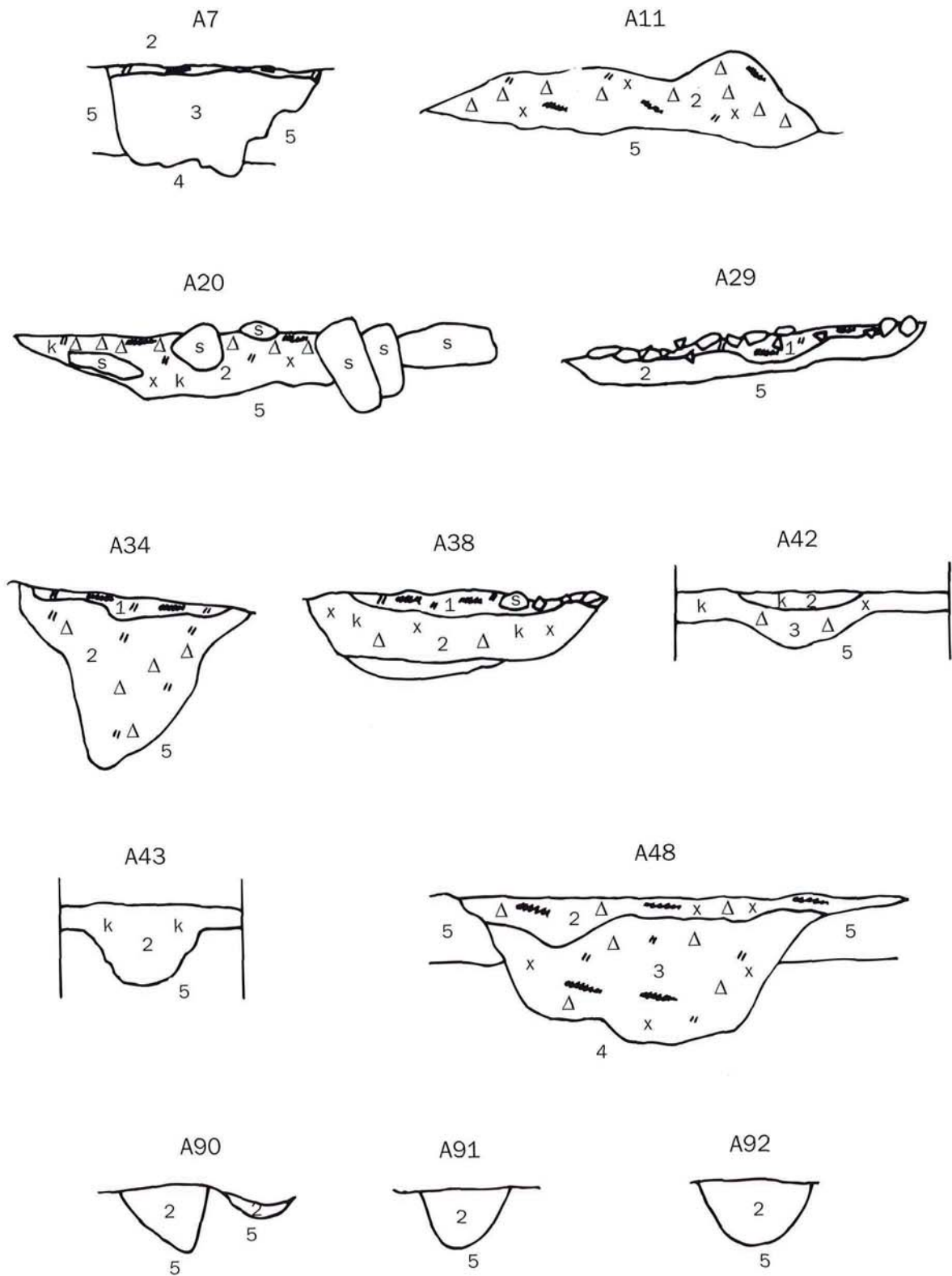
Tolkning: Stolphål

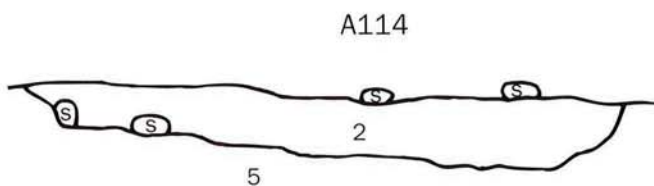
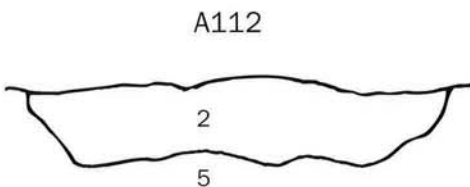
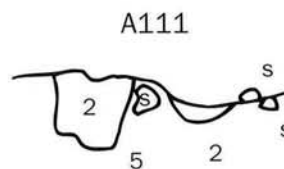
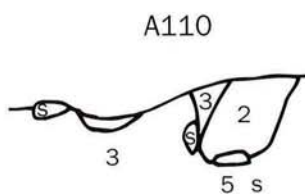
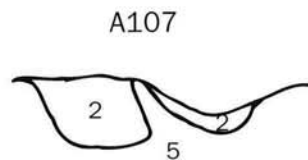
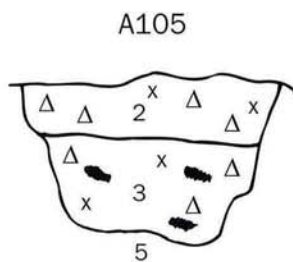
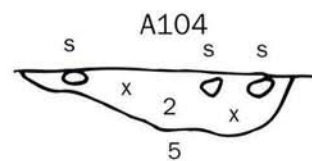
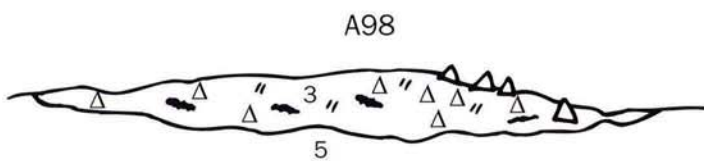
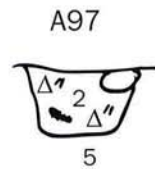
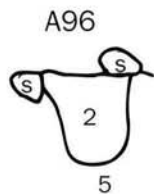
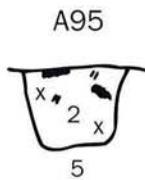
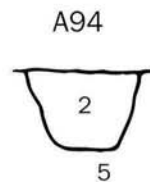
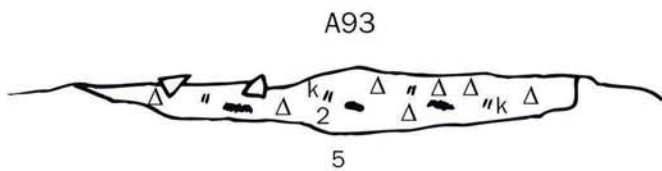
Rödfärgning, oval, 0,3x0,51 meter stor och maximalt 0,2 meter djup. Anläggningen framträdde efter lager 2 som ett rödfärgat område i beige sand. A116 var belägen på östra delen av terrasseringen Hg IV.

Fynd: —

SEKTIONER

Ett representativt urval av sektioner från boplatsen, skala 1:20.

Teckenförklaring

1. Kol och sotblandad sand
2. Röd sand
3. Rödgul sand
4. Lera
5. Steril sand

- Δ Skärvig sten
- k Keramik
- x Brända ben
- s Sten

OSTEOLOGISK RAPPORT

Vedmora
RAÄ 145
Enånger socken, Hälsingland

Carina Olson 1997

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Bakgrund	93
Material	93
Metoder	93
Åldersbedömning	94
Könsbedömning	94
Mätningar	94
Patologiska förändringar	94
Beräkning av individantal	94
Slakt- och gnagspår	95
Bearbetade ben	95
Jordprover	95
Sammanfattning och slutsatser	95
Djurarter - katalog	96
Däggdjur	96
Fåglar	97
Fiskar	98
Tabeller	
Tabell 1 Artlista	99
Tabell 2 Benslag (till art obestämda)	99
Tabell 3 Åldersbedömning av unga sälben	100
Tabell 4 Osteometriska data	100
Tabell 5 Anatomisk fördelning, säl	101
Referenser	102

BAKGRUND

Osteologisk undersökning av benmaterialet från den mellanneolitiska boplatsen Vedmora, Enånger socken, Hälsingland

Under sommaren 1996 företogs en arkeologisk undersökning av rubricerad boplats, RAÄ 145, under ledning av antikvarie Niclas Björck.

Vedmora ligger på en höjd av 45,5 m ö h och är daterad till 4010 \pm 60 - 4095 \pm 75 BP (Ua11407, Ua11408). Den utgrävda ytans storlek är cirka 500 kvm. Förutom gropkeramik av Fagervik IV-typ samt föremål av kvarts och flinta påträffades även brända ben.

MATERIAL

Benmaterialet från Vedmora har en total vikt av 2418 gram och antalet fragment uppgår till 11320 st. Materialet är kraftigt fragmenterat, snittvikten per fragment är 0,2 gram.

Viktmässigt har 50 % av fragmenten kunnat bestämmas till art, grupp av arter eller benslag. Antalsmässigt har 16 % kunnat identifieras.

Art	Antal	%	Vikt	%
Säl	1686	15	1187,1	50
Övriga däggdjur	18	0	3,2	0
Fåglar	1	0	< 0,1	0
Fiskar	143	1	9,3	0
Benslag obest art	226	2	65,7	3
Oidentifierade	9002	82	1118,4	47
Totalt	11320	100	2418,1	100

Den vanligaste djurarten i materialet är säl, vilken utgör 91 % antalsmässigt och 99 % viktmässigt av de identifierade arterna. Både vikaresäl och grönlandssäl finns i materialet. De övriga däggdjuren består endast av mårddjur, däribland utter och skogsmård. Bland fiskarterna finns framförallt gädda men också abborre, karp- och laxfisk. Endast ett fågelben av okänd art har hittats i materialet.

En översikt av det totala antalet arter inkl antal fragment och vikt presenteras i tabell 1.

METODER

Materialet har undersökts skiktvis ruta för ruta och bestämts till benslag och art där så varit möjligt. Sidobestämmning av benen har kunnat göras i viss utsträckning, och vidare har en uppdelning gjorts av rörbenen och i vissa fall revbenen i proximal- diafys- och distaldel. Epifys-status (för åldersbedömning), samt ifall benen uppvisat slakt- och gnagspår, har noterats.

Vissa i materialet ofta förekommande benslag som ej kunnat artbestämmas har sorterats in under "benslag obestämd art" för att få en uppfattning om hur stor del av materialet de utgör samt vilken ekonomisk betydelse de kan ha haft. Dessa benslag består främst av fragment från kotor, kranium, revben och rörben (tabell 2).

Benmaterialet har bestämts med hjälp av den komparativa samlingen vid Arkeo-osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms universitet.

Åldersbedömning

220 juvenila ben till en vikt av 96,3 gram ingår i materialet. Dessa ben tillhör uteslutande säl och utgör 13 % antalsmässigt och 8 % viktmässigt av det totala sälaterialet. De ben som kunnat användas för en åldersbedömning enligt Jan Storås upprättade fusioneringssekvens för grönlandssäl (1994), redovisas i tabell 3. Storås metod fungerar även väl på våra övriga sälarter. Det skall nämnas att jag använder mig av den grova åldersindelning där Storås gör det möjligt att urskilja fem åldersgrupper (A1-A5), två grupper årsungar (ÅU), en grupp för juve-nila (JUV) och två grupper adulta (AD).

Könsbedömning

Inga relevanta könsbedömningar av materialet har kunnat göras på grund av den starka fragmenteringen av materialet.

Mätningar

Fragmenteringsgraden har också i hög grad påverkat mätningarna som endast kunnat utföras på ett fåtal ben av säl (tabell 4). De ben som kunnat mätas utgör egentligen ett för litet antal för att med säkerhet kunna säga någonting om storleken på säl ifrån denna boplats, men är dock enligt min mening av tillräckligt intresse för att kunna användas i jämförelse med samtida boplatser i länet. Måtten från Vedmorabenen stämmer till exempel överens med måtten av de minsta sälarna från Fräkenrönningen i Gästrikland (Olson 1996).

Mätningarna är utförda enligt dr J Lepiksaars samställda ej publicerade kompendium rörande artbestämning av säl.

Patologiska förändringar

Sjukliga skelettförändringar har noterats på två fragment av säl. Det ena är ett mellanfotsben (MtII) som har en deformerad diafys. Det andra är en falang (Ph 2 anterior) som har benpålagringar proximalt (på den övre ledytan). Orsakerna till förändringarna kan vara flera. I det första fallet kan det vara ett resultat av trauma och i det andra fallet kanske beninflammation (osteitis). För övrigt kan nämnas att två sammanvuxna fotrotsben (T1+T2) hittats i materialet. Detta behöver ej vara en sjuklig förändring, men får ändå anses vara en tämligen ovanlig förekomst.

BERÄKNING AV INDIVIDANTAL

Vedmoras benmaterial är förhållandevis litet vid en jämförelse med till exempel den något äldre Södra Mårtsbo och den delvis samtida Fräkenrönningen i samma län. De dateringar som hittills finns från Vedmora visar också på en kortare användningstid än Södra Mårtsbo och Fräkenrönningen, men andra orsaker, som diskuteras längre fram i rapporten, kan också ha haft viss betydelse för antalet bevarade ben.

Eftersom boplatser varit i bruk förhållandevis kort tid, görs endast en individantalsberäkning enligt mind-metoden (Chaplin 1971) på detta material i syfte att kunna använda resultatet i jämförelse med andra samtida boplatser med liknande användningstid.

Mind-metoden innebär att man använder det benslag per art som uppvisar flest antal från höger eller vänster sida. Efter sakning av de fragment som kan tillhöra samma ben, kan man säkerställa minsta antalet individer (mind).

Denna metod har endast i syfte att visa det minsta antalet påvisbara individer i det utgrävda arkeologiska materialet och speglar alltså inte det faktiska antal individer som förekom då boplatserna varit i bruk. Det är viktigt att hålla detta förhållande i

minnet när man läser resultatet av mind-beräkningen.

Det benslag av säl som uppvisat flest i antal från samma sida och följaktligen passerat bäst för mind-beräkning i detta material, är höger armbågsben. 20 stycken av den övre delen blir kvar efter sakning, vilket ger resultatet: mind = 20.

Resultatet av mind-beräkning av övriga arter presenteras i katalogen över djuraterna i materialet (sid 96-99).

Slakt- och gnagspår

Eftersom benmaterialet från Vedmora är så kraftigt fragmenterat har endast ett fåtal ben med tecken på åverkan kunnat konstateras. Chansen att upptäcka slakt- och gnagspår ökar med fragmentstorleken. Inga slaktspår har hittats på benen från Vedmora. Däremot finns bitmärken på fyra fragment. Samtliga finns på rörben av säl och härrör säkerligen från hundar eller rävar som tuggat på slängda matrester.

Bearbetade ben

Endast tre säkra bearbetade fragment finns i materialet; ett fragment med borrar hål, ett med ofullständigt genomborrad hål samt ett snidat slipat fragment, möjligen del av en metkrok. För övrigt finns tre fragment med möjlig påbörjad borrar och eventuellt ett ytterligare snidat fragment (lite trasigt).

Jordprover

Cirka 15 kg jord från olika aktivitetsytor på boplatserna har sällats genom en masktätthet på 1 millimeter, främst i syfte att hitta ben från sill och annan mindre fisk. Det enda som hittades var dock endast små benfragment av däggdjur (troligen mest säl).

SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER

Det undersökta benmaterialet från Vedmora domineras av säl. Både vikaresäl (*Phoca hispida*) och grönländssäl (*Phoca groenlandica*) finns i materialet, vilket kan jämföras med de två mellanholitiska boplatserna Södra Mårtsbo och Fräkenrönningen i Gästrikland som också uppvisade dessa två sälarter i benmaterialen.

Dominansen av säl på denna boplatser, som under mellanholitikum låg på en skärgårdsö i en södervänd sluttning ner mot en vik av havet, är ej särskilt förvånande. Vad som däremot borde hittats i något större omfattning är rester av fisk. Fisken från Vedmora utgör endast 1 % av benmaterialet, att jämföra med 7 % från Södra Mårtsbo (Olson 1995) och 5 % från Fräkenrönningen (Olson 1996). Fisken är med all säkerhet underrepresenterad från samtliga dessa boplatser, men i synnerhet från Vedmora. Av det ringa fiskmaterial som finns så dominerar arterna gädda och abborre, en bild som mer liknar den från Södra Mårtsbo än Fräkenrönningen där sik- och laxfisk var mest förekommande.

Vid en jämförelse av det totala benmaterialets storlek mellan Vedmora och Fräkenrönningen, två totalundersökta boplatser av ungefär samma storlek och struktur, konstateras en stor skillnad; endast 2,4 kilo från Vedmora gentemot 14,7 från Fräkenrönningen. Den största anledningen till denna diskrepans är troligen olika långa användningstider av dessa båda boplatser. Resultatet från ¹⁴C-dateringarna indikerar att Vedmora varit i bruk i längsta fall cirka 220 år, att jämföra med Fräkenrönningens möjliga 500 års användningstid. I detta resonemang finns naturligtvis felkällor, som t ex antalet dateringar, men antalet ben- och artefaktfynd tyder också på att Vedmora ej varit utsatt för lika intensiv användning som Fräkenrönningen (Olson 1994). Kanhända var Vedmora en mer specialiserad sälfångstboplatser som utnyttjades främst vintertid då sälen var lättast

att jaga på isen och kanske även under hösten då sälen ofta är i god kondition efter att ha byggt upp fettlagret under sommaren. En harpunerad säl med tjockt späcklager kan flyta i vattnet, vilket borde varit en fördel vid jakt i öppet vatten (Forstén & Alhonen 1975). För övrigt så visar den anatomiska fördelningen av sälskelettet att de flesta kroppsdelarna finns representerade (se tabell 5), vilket får tolkas som att sälarna slaktats på boplatsen.

Åldersbedömningen av säl, som endast kunnat göras på ett begränsat antal fragment, visar på en dominans av vuxna djur. 20 % kommer från unga individer, dock ej så unga som åldersgruppen "årsungar".

Ett fåtal ben har kunnat användas för mätningar. Måtten har jämförts med Fräkenrönningens mätbara sälar och kan konstateras överensstämma med de minsta måtten från Fräkenrönningen.

Endast två fragment av säl visar sjukliga skelettförändringar. Ett mellanfotsben med deformerad diafys och en falang med benpålagringar. Det är ofta problematiskt att säkert kunna uttala sig om orsaker till sjukliga skelettförändringar, men i dessa fall kan det röra sig om trauma respektive beninflammation. Två fragment med patologiska förändringar av ett sälmaterial på 1686 fragment är inte särskilt alarmerande, och jämför man med de större materialen från Södra Mårtsbo och Fräkenrönningen så har de ännu färre sjukliga ben procentuellt sett än Vedmora, vilket bör tyda på en ganska frisk sälstam i Östersjön under perioden.

De enda övriga däggdjursarterna som hittats, är som tidigare nämnts, utter och skogsmård. Dessa båda djur har finast päls under vinterhalvåret och kan vara en ytterligare indikering om Vedmora som vintersäsongsboplat.

Av de få funna fiskfragmenten dominerar sötvattensfisk, men dessa arter fanns då som nu även i skärgårdshavet under Östersjöns littorinaperiod (Liljegren & Lagerås 1993) som ju följde efter Ancylostadiet då Östersjön var en insjö. T ex gädda abborre och karpfisk är anpassbara och klarar sig utmärkt i bräckvatten. Utpräglade saltvattensarter som t ex torsk, sill och olika plattfiskar saknas helt i materialet. Avsaknaden av sill kan dock ha tafonomiska orsaker; eftersom sillen är en fet fisk och dessutom har mycket tunna sköra ben bevaras den inte lika bra åt eftervärlden som många andra fiskarter.

Individantalsberäkning har endast gjorts enligt mind-metoden och redovisas per art i katalogen över de olika djurarterna i materialet. Antalet minsta påvisbara individer av säl blev 20.

Inga könsbedömningar har kunnat göras och inga slaktspår har hittats på de starkt fragmenterade benen. Bitmärken kunde noteras på fyra fragment.

Vedmoraboplatsen är i jämförelse lik Fräkenrönningen längre söderut i länet, både i ytstorlek och struktur men uppvisar färre ben och artefakter än Fräkenrönningen. Specialisering och användningstid bör tas i åtanke vid tolkning av materialet.

DJURARTER – KATALOG

Däggdjur (Mammalia)

Säl (Phocidae)

1596 fragment 1102,7 gram

Individantal: 20 (mind, se sid 3)

Fragmenten kommer från i stort sett hela skelettet, endast penisben (Os baculum) samt några kranieben av fragil struktur saknas (se tabell 5, anatomisk fördelning).

Den starka fragmenteringen har försvårat och i många fall omöjliggjort bestämningen av sälart, vilket följdaktligen resulterat i att de flesta fragmenten av säl tyvärr hamnat

under ospecificerad art. Vissa artkaraktäristiska, ej alltför fragmenterade benslag har dock kunnat konstatera förekomsten av arterna vikaresäl och grönländssäl i materialet.

Vikaresäl (*Phoca hispida*)

67 fragment 69,9 gram

Individantal: 8 (mind)

- 19 Temporale (tinningsben)
- 17 porus & meatus acusticus ext, 8 sin, 8 dx, 1 s/d
- 2 pars mastoidea dx
- 2 Vomer (plogben)
- 3 Mandibula (underkäke) dx,
- 5 Humerus (överarmsben) dist ledyta, 3 sin, 2 dx
- 4 Patella (knäskål) , 3 sin, 1 dx
- 2 Tibia (skenben) dist ledyta, 1 sin 1 dx
- 7 Mtl (mellanfotsben nr 1) proximal ledyta, 5 sin, 2 dx
- 25 Phalanx 2 anterior (fingerben nr 2)

Grönländssäl (*Phoca groenlandica*)

23 fragment 14,5 gram

Individantal: 6 (mind)

- 18 Temporale (tinningsben)
- 11 porus & meatus acusticus ext, 6 sin, 4dx, 1 s/d
- 4 pars petrosa, globulus sin
- 3 pars mastoidea, 2 sin, 1 dx
- 5 Phalanx 2 anterior (fingerben nr 2)

Mårddjur (*Mustelidae*)

13 fragment 2,2 gram

Individantal: 2 (mind)

- 2 Humerus (överarmsben), distalt fragment sin
- 3 Ulna (armbågsben), 2 proximal sin, 1 distal sin
- 1 Radius (strålben), distal+diafys sin
- 1 Talus (språngben) dx
- 2 Calcaneus (hällben), 1 halv sin, 1 halv dx
- 1 T4 (fotrotsben nr 4) hel sin
- 1 McIII (mellanhandsben nr 3) proximal+diafys sin
- 2 Phalanx 1 (falang) 1 fragment, 1 hel

P.g.a. stor könsdimorfism bland mårddjur är precisering av mårddjursart ibland problematisk på icke artkaraktäristiska fragment. En illerhane kan t.ex. vara lika stor som en skogsmårds-hona.

Utter (*Lutra lutra*)

1 fragment 0,54 gram

Individantal: 1 (mind)

- 1 Ulna (armbågsben) proximal sin

Skogsmård (*Martes martes*)

4 fragment 0,45 gram

Individantal:

- 1 Scapula (skulderblad) dx fragm cav glen
- 1 Ulna (armbågsben) distal+diafys sin
- 1 Phalanx 1 (falang) hel
- 1 Vertebra caudalis (svanskota)

Fåglar (*Aves*)

Fågel, obest art (*Aves* indet)

1 fragment 0,02 gram

Individantal: 1 (mind)

- 1 Tarsometatarsus (ben i foten) proximal

Fiskar (Pisces)

Fisk, obest art (Pisces indet)

66 fragment 2,47 gram

Individantal: Osäkert

Fragmenten består till största delen av trasiga kotor samt ett antal trasiga kranieben som ej kunnat bestämmas till art eller grupp av arter.

Gädda (*Esox lucius*)

48 fragment 5,44 gram

Individantal: 7 (mind)

- 23 Dentale (underkäke) 8 sin, 6 dx (fragment), 9 s/d
- 8 Dentes (tänder)
- 1 Articulare (led mot dentale) dx
- 1 Quadratum (led mot articulare) dx
- 1 Maxillare (tillhör överkäken, ej tandbärande) dx
- 4 Vomer (tillhör överkäken, tandbärande)
- 1 Palatinum (tillhör överkäken, tandbärande)
- 4 Vertebrae precaudales (främre ryggkotor)

Laxfisk (Salmonidae)

4 fragment 0,32 gram

Individantal: 1 (mind)

- 1 Vertebra no 1 (kota nr 1 i kotpelaren)
- 2 Vertebrae caudales (bakre ryggkotor)
- 1 Vertebra (kota) fragment

Sikfisk/Laxfisk (Coregonidae/Salmonidae)

5 fragment 0,26 gram

Individantal: 1 (mind)

- 2 Vertebrae precaudales (främre ryggkotor)
- 3 Vertebrae caudales (bakre ryggkotor)

Kotfragment av lax- och sikfisk är ibland svåra att skilja åt, särskilt om de är i dålig kondition. Jag har därför valt att placera in ovanstående fyra kotor under en gemensam rubrik.

Abborre (*Perca fluviatilis*)

16 fragment 0,68 gram

Individantal: 1 (mind)

- 1 Dentale (underkäke) dx
- 1 Articulare (led mot dentale) s/d
- 1 Quadratum (led mot articulare) dx
- 1 Vertebrae no 1 (kota nr 1)
- 8 Vertebrae praecaudales (främre ryggkotor)
- 4 Vertebrae caudales (bakre ryggkotor)

Gös (*Lucioperca lucioperca*)

1 fragment 0,03 gram

Individantal: 1 (mind)

- 1 Vertebra caudalis (bakre ryggkota)

Lake (*Lota lota*)

1 fragment 0,02 gram

Individantal: 1 (mind)

- 1 Vertebra caudalis (bakre ryggkota)

Karpfisk (Cyprinidae)

2 fragment 0,05 gram

Individantal: 1 (mind)

2 Vertebrae praecaudales (främre ryggkotor)

TABELLER

Djurart	Antal	Vikt i g
Säl (Phocidae)	1596	1102,7
Vikaresäl (Phoca hispida)	67	69,9
Grönlandssäl (Phoca groenlandica)	23	14,5
Mårddjur (Mustelidae)	13	2,2
Utter (Lutra lutra)	1	0,5
Skogsmård (Martes martes)	4	0,5
Fågel obest (Aves indet)	1	<0,1
Fisk obest (Pisces indet)	66	2,5
Gädda (Esox lucius)	48	5,4
Laxfisk (Salmonidae)	4	0,3
Sik-/laxfisk (Coregonidae/Salmonidae)	5	0,3
Abborre (Perca fluviatilis)	16	0,7
Gös (Lucioperca lucioperca)	1	<0,1
Lake (Lota lota)	1	<0,1
Karpfisk (Cyprinidae)	2	0,1
Totalt	1848	1199,6

Tabell 1. Artlista Vedmora

Benslag	Antal	Vikt i g
Cranium	59	16,9
Dentes (tänder)	3	0,2
Vertebrae (kotor)	77	19,8
Costae (revben)	54	11,4
Caput Humeri/Femori (ledkula överarm/lårben)	3	1,2
Ossa longa (rörben)	22	15,4
Metapodialia (mellanhands- o mellanfotsben)	4	0,3
Metapodialia/Phalanges (mellanhands/fotsben/fal)	1	0,2
Phalanges (falanger)	3	0,3
Totalt	226	65,7

Tabell 2. Benslag (till art obestämda)

Benslag	Antal ÅU		Antal JUV	Antal AD	
	Å1	Å2	Å3	Å4	Å5
Å1	Acetabulum	-			
Å2	Tuber scapulae	-			
	Mt I dist	-			
	Caninus rot	-			
Å3	Femur prox		1		
	Humerus dist		4		
	Radius prox		10		
Å4	Femur dist			3	
	Humerus prox			2	
	Ulna prox			-	
	Cruris prox			3	
Å5	Ulna dist				6
	Radius dist				7
	Cruris dist				16
	Mp prox/dist				35
Totalt			15	8	64

Tabell 3. Åldersbedömning av unga sälben

Humerus 3 fragment		
Största dist bredd	Trochlea bredd	
26,33	19,26	
28,22	22,50	
25,59	17,41	
Radius 4 fragment		
Capitulum längd	Capitulum bredd	Collum minsta bredd
16,39	13,60	-
14,47	11,60	-
15,23	12,32	6,42
15,40	11,35	6,49
Ulna 2 fragment		
Max bredd		
fac art trochlearis	Diafys minsta bredd	Distal största bredd
11,81	5,29	-
		12,31
Fibula 2 fragment		
Distal längd	Distal bredd	
15,92	14,73	
14,71	-	
Calcaneus 1 st		
Största längd		
34,95		

Tabell 4. Osteometriska data (mått i millimeter)

Benslag	Säl	Vikare- säl	Grönlands- säl				
Neurocranium	3	-	-	McIII	7	-	-
Cranium	13	-	-	McIV	8	-	-
Parietale/Frontale	3	-	-	McII-IV	12	-	-
Temporale	361	19	18	McV	10	-	-
Occipitale	9	-	-	Mc indet	4	-	-
Zygomaticum	4	-	-	Talus	24	-	-
Palatinum	1	-	-	Calcaneus	7	13	-
Vomer	2	2	-	Tc	13	-	-
Mandibula	13	3	-	T1	8	-	-
Dentes	4	-	-	T1+T2	1	-	-
Atlas	11	-	-	T2	7	-	-
Axis	2	-	-	T3	11	-	-
Vertebrae cerv	21	-	-	T4	25	-	-
Vertebrae thor	16	-	-	MtI	32	7	-
Vertebrae lumb	3	-	-	MtII	26	-	-
Vertebrae caud	22	-	-	MtIII	21	-	-
Vertebrae indet	16	-	-	MtII-III	2	-	-
Sacrum	8	-	-	MtIV	15	-	-
Scapula	8	-	-	MtII-IV	3	-	-
Sternum	1	-	-	MtV	11	-	-
Costae	47	-	-	MtV el II dist	1	-	-
Humerus	61	5	-	Mt indet	1	-	-
Radius	68	-	-	Mp	15	-	-
Ulna	76	-	-	Mp/Phal	7	-	-
Coxae	8	-	-	Phal 1	16	-	-
Femur	25	-	-	Phal 1 anterior	63	-	-
Patella	5	4	-	Phal 1I anterior	19	-	-
Cruris	2	-	-	Phal 1 posterior	115	-	-
Tibia	31	2	-	Phal 1I posterior	4	-	-
Fibula	22	-	-	Phal 1 el 2	11	-	-
Ca	1	-	-	Phal 2	4	-	-
Cr+Ci	17	-	-	Phal 2 anterior			
Cu	7	-	-	hel/dist	17	25	5
C1	11	-	-	Phal 2 posterior	50	-	-
C2	6	-	-	Phal 2V posterior	11	-	-
C3	10	-	-	Phal 3 anterior	32	-	-
C4	6	-	-	Phal 3 posterior	24	-	-
McI	16	-	-	Phal indet	11	-	-
McII	10	-	-	Sesamben	1	-	-
				Totalt	1596	67	23

Tabell 5. Anatomisk fördelning säl

REFERENSER

- CHAPLIN, R.E. 1971. The study of animal bones from archaeological sites. Seminar press, New York & London.
- FORSTÉN, A., & ALHONEN, P., 1975. The subfossil seals of Finland and their relation to The history of the Baltic Sea. *Boreas* Vol. 4, pages 143-155.
- LILJEGREN, R. & LAGERÅS, P., 1993. Från mammutstjäpp till kohage. Djurens historia i Sverige. Wallin & Dalholm Boktryckeri, Lund.
- OLSON, C., 1994. Djurbensmaterialet från Fräkenrönningen. En mellan-neolitisk kustboplats i Valbo socken, Gästrikland. Seminarieuppsats, Osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms universitet VT 1994.
- OLSON, C., 1995. Osteologisk undersökning, Södra Märtsbo, Valbo socken, Gästrikland. Rapport.
- OLSON, C., 1996. Osteologisk undersökning, Fräkenrönningen, Valbo socken, Gästrikland. Rapport.
- STORÅ, J., 1994. Åldersbedömning av sälben. En relativ fusioneringssekvens för grönländssäl (*Pagophilus groenlandicus*) samt en analys av åldersstrukturen för benmaterialet från Jettböle stenåldersboplats på Åland. Seminarieuppsats, Osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms universitet, VT 1994.

